

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Metody wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Marmola
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Anna Lenart

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7	15	15	-	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawy wiedzy z psychologii rozwojowej i psychologii klinicznej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Uwrażliwienie studentów na znaczenie wspomagania rozwoju człowieka, szczególnie dzieci i młodzieży.
C ₂	Zapoznanie studenta z rodzajami wspomagania rozwoju.
C ₃	Wdrażanie do poszukiwania twórczych i innowacyjnych rozwiązań w pracy z dziećmi i młodzieżą ze szczególnym uwzględnieniem ich indywidualnych możliwości rozwojowych.
C ₄	Rozwijanie umiejętności prezentowania własnych poglądów w sposób przemyślany i przygotowany.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	w pogłębionym stopniu zdefiniuje terminy i koncepcje związane ze wspomaganiem rozwoju dzieci i młodzieży oraz scharakteryzować instytucje podejmujące działania w tym zakresie i wskazać podstawy prawne działań dotyczących wspomagania rozwoju	K_Wo1 K_Wo6 K_Wo7 K_W24
EK_02	scharakteryzuje w pogłębionym stopniu różne rodzaje wspomagania rozwoju	K_W23 K_W24
EK_03	potrafi dokonać pogłębionej analizy potrzeb, możliwości i barier w funkcjonowaniu instytucji w zakresie wspomagania rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem roli psychologa oraz współpracy pomiędzy rodzicem a terapeutą	K_Uo4
EK_04	potrafi odpowiednio dobrać i posługiwać się różnorodnymi metodami wspierania rozwoju człowieka	K_Uo6 K_U14 K_U25
EK_05	jest gotowy do podejmowania działań osobistych i instytucjonalnych na rzecz wspomagania rozwoju człowieka. wykorzystuje w tym celu cechy osobiste, kompetencje zawodowe i kieruje się zasadami etycznymi	K_K10

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

Przybliżenie terminów: wspomaganie rozwoju, profilaktyka, wczesna interwencja, wczesna stymulacja, szukanie indywidualnych dróg rozwoju, wyrównywanie szans edukacyjnych. Prawne podstawy w/w oddziaływań.
Metody wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży. Omówienie, geneza, założenia i zastosowania poszczególnych metod. Organizacja zajęć z wykorzystaniem danych metod w zależności od przeznaczenia, problemu i wieku.
Przedstawienie potrzeb, możliwości, barier i kierunków rozwoju placówek w zakresie wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży.
Rola psychologa we wspomaganiu dzieci i młodzieży. Formy współpracy rodzic – terapeuta. Współpraca psychologa z innymi specjalistami w zakresie stosowania metod wspomagających rozwój dzieci i młodzieży.
Metody stymulujące i optymalizujące rozwój typowy i nietypowy.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Wybrane metody pracy z dzieckiem w wieku 0-6 lat: zabawy fundamentalne, Ruch Rozwijający W. Sherborne, Integracja Sensoryczna, Psychomotoryka, Model Insite, zabawy polisensoryczne. Niebezpieczeństwo przestymulowania.
Metody wspomagania dzieci i młodzieży w sytuacjach trudnych, problemowych i kryzysowych.
Metody pracy z dziećmi i młodzieżą w społecznych sytuacjach szkolnych: fobia szkolna, przemoc rówieśnicza, uzależnienia itp.
Wspomaganie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: dysleksja, dyskalkulia, adhd, dzieci zdolne i szczególnie uzdolnione.
Wsparcie dzieci i młodzieży z innych kręgów kulturowych.
Wsparcie w trudnościach adaptacyjnych i kryzysach rozwojowych.
Rola nauczycieli, rodziców i rówieśników we wspomaganiu rozwoju dzieci i młodzieży.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykłady (metody podające i problemowe) – prezentacja multimedialna, dyskusja.
Ćwiczenia (metody aktywizujące, praktyczne, problemowe) – prezentacja, zadania projektowe, dyskusja, ćwiczenia praktyczne).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- obecność na wykładach i ćwiczeniach;
- aktywny udział w zajęciach;
- przygotowanie projektu w postaci analizy sytuacji dziecka i umiejętności wyboru metody wspomagania rozwoju, gdzie ocena:
 - 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza i umiejętności)
 - 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy i umiejętności z drobnymi błędami)
 - 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy i umiejętności, z pewnymi niedociągnięciami)
 - 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza i umiejętności, z niewielką liczbą błędów)
 - 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza i umiejętności z licznymi błędami)
 - 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza i umiejętności, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela: - udział w konsultacjach	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć	15
- studiowanie literatury	15
- praca projektowa	13
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa (wybrane fragmenty):
Cytowska, B., Winczura, B. (red) (2006). *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
Gajewska, G. (2009). *Wsparcie dziecka w rozwoju. Konteksty opieki i edukacji*. Zielona Góra: Oficyna wydawnicza UZ.

Gruszczyk-Kolczyńska, E., Zielińska, E. (2000). *Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się*. Warszawa: WSiP.

Gruszczyk-Kolczyńska, E., Zielińska, E. (2000). *Wspomaganie rozwoju umysłowego czterolatków i pięciolatków*. Warszawa: WSiP.

Kaja, B. (2010). *Psychologia wspomagania rozwoju*. Gdańsk: GWP.

Kielar-Turska, M. (2012). O różnych sposobach wspomagania rozwoju, *Sztuka Leczenia*, nr 3-4, str. 11-22.

Literatura uzupełniająca:

Bogdanowicz, M. (2004). *Metoda Dobrego Startu*. Warszawa: WSiP.

Emiluta-Roza, D. (2006). *Wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym*. Warszawa: WSiP.

Cieszyńska, J., Korendo, M. (2008). *Karty diagnozy*. Kraków: Wyd. Edukacyjne.

Gładyszewska-Cylulko, J. (2007). *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii*. Warszawa: PZWL.

Gracka, M., Tomaszewska, M. (2000). *Znaczenie relacji dziecka z matką dla jego stanu zdrowia z perspektywy psychologa*. *Pediatrica Polska*, 10, s. 809-814.

Kaja, B. (2001). *Zarys terapii dziecka*. Bydgoszcz: WSP.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej